

IN DE SERIES:
GROTE ORKESTEN I
NXT GEN
65 JAAR

ntr: 65
Zaterdag
Matinee
grenzeloos nieuwsgierig

11 APRIL 2026 | 14.15-16.05 UUR

Petroesjka en nieuw werk van Wohl

Radio Filharmonisch Orkest
Stanislav Kochanovsky dirigent
Francesco Tristano piano
Thorwald Jørgensen theremin
Daniel Wohl elektronica

Lera Auerbach 1973
Icarus 2006/2011

Daniel Wohl 1980
Lighthouse 2025 (opdrachtwerk van de
NTR ZaterdagMatinee, London Sinfonietta
en Casco Phil, mede mogelijk gemaakt door
de Vrienden van de Matinee) **WERELDPREMIÈRE**

- Movement I
- Movement II
- Movement III

pauze

Igor Stravinsky 1882-1971
Petroesjka 1911/1947
Scènes burleques en quatre tableaux

- I. Vastenavondfeest - Russische dans
- II. Bij Petroesjka
- III. Bij de Moor - Wals
- IV. Vastenavondfeest en de dood van Petroesjka

69

In de Spiegel:
toelichting
Remy Alexander
Spiegelzaal
13.40-14.05 u

Petroesjka en nieuw werk van Wohl

Dit is het tweede concert dit seizoen met muziek van Daniel Wohl, composer in residence bij de NTR ZaterdagMatinee.

Een marionet met een ziel. Een jongen met vleugels. Een piano in een oceaan van geluid. Het zijn eigenlijk drie variaties op dezelfde vraag: wat gebeurt er met een mens wanneer de krachten om hem heen groter zijn dan hijzelf? Niet als abstract filosofisch probleem, maar als lichamelijke ervaring – iets wat je voelt in de muziek, in de golven, het vallen, de momenten waarop het houvast verdwijnt en je niet weet of het terugkomt. Het antwoord is niet altijd geruststellend, maar wel oprecht: soms is het de val zelf die mooi is. Soms is het genoeg om te vertrouwen dat er vaste grond ligt, ook als je die nog niet kunt zien. En soms schud je je vuist naar de wereld – en is dat het enige wat je hebt.

Lera Auerbach: Icarus

Lera Auerbach (1973) groeide op in Tsjeljabinsk, aan de voet van de Oeral, in een wereld van rode vlaggen en portretgalerijen van Lenin, Marx en Engels. Ze was twaalf toen ze haar eerste opera componeerde. Als tiener publiceerde ze dichtbundels. En in 1991, tijdens een concertreis, bleef ze in New York – zonder geld, zonder kennis van de Engelse taal, zonder vangnet. Dat die beslissing iets zegt over haar karakter, zal niemand verbazen die haar muziek kent: Auerbach is iemand die vliegt, en die de gevolgen daarvan op de koop toeneemt.

Ze studeerde piano en compositie aan de Juilliard School en vergelijkende literatuurwetenschappen aan Columbia University. Haar oeuvre bestrijkt vrijwel alle genres, kamermuziek, orkestwerken, opera en ballet en wordt wereldwijd uitgevoerd.

Icarus, geschreven in 2006, is een van de werken die haar naam blijvend heeft gevestigd. Over de achtergrond ervan schreef ze zelf: 'De mythe van Icarus heeft me altijd gefascineerd. Als kind leefde ik in het oude Griekenland. Het boek met mythes was mijn favoriet, en de wereld van jaloerse goden en godgelijke mensen was voor mij reëler dan de wereld buiten mijn raam, met zijn bloedrode vlaggen en de sovjet-drievuldigheidspportretten van Lenin-Marx-Engels, met af en toe de borstelige wenkbrauwen van Brezjnev die me vanaf de muren aanstaarden. De twee werelden smolten in elkaar samen.'

Lera Auerbach
© Pablo Castagnola

De buitenwereld was veel begrijpelijker, gezien vanuit de Griekse mythologie, waar het heel gewoon was dat een god die zijn macht wilde beschermen al zijn kinderen verslond.'

'Icarus was een van mijn helden – de gevleugelde jongen die het waagde te dicht bij de zon te vliegen. Meegesleurd door vrijheid, door zijn eigen jeugd, door het gevoel van stralen, steeg hij hoger en hoger, totdat de was op zijn vleugels smolt en hij in de oceaan viel.'

'De titel kreeg dit werk nadat het geschreven was. Al mijn muziek is abstract, maar met suggestieve titels nodig ik de luisteraar uit zich iets voor te stellen, eigen herinneringen en associaties aan te boren. Belangrijk is dat de muziek je aanspreekt op de meest directe en persoonlijke manier – dat ze je ontregelt, beweegt, met je zweeft, bij je blijft. Je hoeft niet te begrijpen hoe of waarom. Laat de muziek je meenemen, waar zij je ook mee naartoe neemt. Deze tekst is een deur naar je verbeelding. De muziek is je gids. Maar je moet zelf de stap zetten en de drempel overschrijden.'

Daniel Wohl: Lighthouse

Daniel Wohl (1980) is een Amerikaanse componist die klassieke orkestmuziek en elektronica op een radicale manier met elkaar verbindt. In zijn werk is de elektronica geen laag die achteraf als kleur over de akoestische muziek wordt gelegd, maar een organisch bestanddeel van de compositie zelf: live processing vervormt en transformeert de akoestische instrumenten in real time, zodat de grens tussen wat gespeeld en wat gecreëerd wordt voortdurend vervaagt. Wohls muziek heeft iets hypnotiserends: ze ontwikkelt zich langzaam, in cirkels en golven, en schept een ruimte waarin de luisteraar als het ware wordt ondergedompeld. Eerder werk, zoals *Corps Exquis* en *Suite for Orchestra and Electronics*, laat horen hoe hij grote ensembles kan laten klinken als één levend, ademend organisme, waarin individuele instrumenten opgaan in een groter geheel en dan weer als solitaire stemmen opduiken. In *Lighthouse*, vanmiddag in wereldpremière te horen, staat de piano centraal als navigator binnen dat veellagige klanklandschap.

Over dat werk schrijft Wohl zelf: '*Lighthouse* is ontstaan uit een gevoel van onzekerheid en desoriëntatie dat velen van ons het afgelopen jaar wel hebben ervaren, denk ik. Ik denk dat we allemaal

wel zouden willen dat er een vast lichtpunt was dat ons de zekerheid gaf dat we spoedig een veilige kust zouden bereiken. Dat idee loopt als een rode draad door alle drie de delen van het stuk, die elk hun eigen, uitgesproken karakter hebben en vaak afwisselen tussen passages van hoop en oprechte onzekerheid en ronddwalen.'

'Toen ik het werk schreef, voelde ik dat de muziek een oceanische kwaliteit had, bewegend in golven, waarbij ze haar houvast verloor en weer terugvond. De elektronica, een mix van live processing en vooraf opgenomen materiaal, werkt samen met het orkest om dichte, verschuivende klankmassa's te creëren die zowel uitgestrekt als verontrustend kunnen aanvoelen. De piano navigeert door dit alles, soms leidend, soms overgeleverd aan wat er om haar heen gebeurt.' 'Ik wilde niet dat het stuk een gemakkelijke oplossing zou bieden, omdat ik denk dat dat niet weerspiegelt waar we ons werkelijk bevinden. Wat ik de luisteraar mee wilde geven, is het idee dat je er soms op moet vertrouwen dat er vaste grond voor je ligt, zelfs als je die nog niet helemaal kunt zien.'

Vaslav Nijinsky in de rol
van Petroesjka, 1911

Igor Stravinsky: Petroesjka

Het ballet *Petroesjka* ontstond in de roes van het succes van *De Vuurvogel* uit 1910. Impresario Diaghilev wilde een vervolg, en Stravinsky dacht aanvankelijk aan een pianoconcert – sporen daarvan zijn nog altijd hoorbaar in de prominente rol van het klavier. Het verhaal dat hij en Benois construeerden, is simpel en meedogenloos: drie marionetten, een poppenspeler die de draden in handen houdt, en een kermis die onverstoort doordraait.

Petroesjka bemint de Ballerina, de Ballerina verkiest de Moor, en Petroesjka wordt doodgestoken. De Charlatan houdt het slappe lichaam omhoog: het is maar een pop. Niets aan de hand. Maar dan verschijnt de geest van Petroesjka op het dak van het poppentheater. Tartend, uitdagend, weigerend te verdwijnen.

Stravinsky twijfelde over de naam van de protagonist en dus het werk zelf: de tragische clown die scenarioschrijver Alexandre Benois voor ogen had, leek meer op de zielige, smachtende Pierrot dan op de ondeugende straatpop Petroesjka. Benois antwoordde dat hij de figuren uit zijn jeugtherinneringen door elkaar had gehaald. De titel bleef, maar de verwarring is veelzeggend: Petroesjka is een

personage dat nooit helemaal past in de rol die hem is toebedeeld. Wat Stravinsky's partituur zo urgent maakt, is de ambiguïteit die hij in elk detail heeft ingebouwd. De vrolijke volksdansen zijn ook onpersoonlijk en meedogenloos. De Charlatan die aan het eind zijn schouders ophaalt is tegelijk lachwekkend en ijzingwekkend. En de slotmaten, waarin de geest van Petroesjka boven de kermistent verschijnt en zijn vuist schudt naar de wereld, laten de vraag bewust onbeantwoord: is dit bevrijding, of is dit de ultieme illusie van een ding dat nooit vrij kon zijn?

Met *De Vuurvogel* was Stravinsky nog de trouwe leerling van Rimski-Korsakov, diep geworteld in de Russische traditie. In *Petroesjka* brak hij bewust met dat erfgoed: muzikale blokken botsen brutaal op elkaar en ritme is geen middel meer maar een expressieve kracht op zichzelf. Het was de eerste stap naar een volstrekt eigen taal. Twee twee jaar later zou *Le sacre du printemps* die revolutie voltooien.

Anthony Fiumara

'Lighthouse is ontstaan uit een gevoel van onzekerheid en desoriëntatie dat velen van ons het afgelopen jaar wel hebben ervaren, denk ik.' - Daniel Wohl

Daniel Wohl

Daniel Wohl (1980) werd geboren in Parijs en woont al geruime tijd in Los Angeles. Hij studeerde aan Bard College, aan de Universiteit van Michigan en aan Yale School of Music waar hij voornamelijk studeerde bij David Lang. Een opvallend aspecten van Wohls werk is zijn vermogen de grenzen tussen akoestische en elektronische geluiden te laten vervagen. Zijn werken zijn uitgevoerd in onder meer de Hollywood Bowl, Carnegie Hall, Barbican Centre en Elbphilharmonie, door orkesten zoals het Cincinnati Symphony, het Los Angeles Philharmonic, het London Contemporary Orchestra, ensembles van het San Francisco en het Chicago Symphony Orchestra, de Bang on a Can All-Stars en Sō Percussion.

Daniel Wohl schreef ook muziek voor films, documentaires en televisieseries, waaronder de soundtracks van de voor een Grammy genomineerde docuserie *Shangri-La* en de HBO-serie *Search Party*.

Uitvoerenden

Stanislav Kochanovsky | dirigent

- studeerde in geboortestad Sint-Petersburg aan Glinka-coorschool en Rimski-Korsakovconservatorium; leidde vanaf zijn 25e opera en ballet in Petersburgse Mikhailovsky Theater
- chef-dirigent van NDR Radiophilharmonie in Hannover sinds seizoen 2024-2025; gastdirigent bij o.a. Koninklijk Concertgebouworkest, Rotterdams Philharmonisch Orkest, Israel Philharmonic Orchestra, NDR Elbphilharmonie Orchester, Orchestre de Paris, Cleveland Orchestra, Philharmonia Orchestra in Londen
- dirigeerde Tsjajkovski's opera's *Schoppenvrouw* en *Jevgeni Oegin* in Opernhaus Zürich en *Iolanta* in Maggio Musicale Fiorentino, Borodins *Vorst Igor* bij De Nationale Opera in Amsterdam
- dirigeert ook werk van o.a. Ligeti, Dean, Tarrodi en Thorvaldsdottir
- **EERDER IN DE MATINEE** Visman *Sables*, *Oxygène*, Berlioz *Symphonie fantastique* (2017); Thorvaldsdottir *Aeriality*, Sibelius *Vioolconcert*, Rachmaninov *Eerste symfonie* (2019); Tsjajkovski *Francesca da Rimini*, Rachmaninov *Francesca da Rimini* (2019); Wagemans *Labyrint*, Bruckner *Symfonie in d* (2025)

Thorwald Jørgensen | theremin

- toonaangevende bespeler van theremin (klassiek)
- volgde lessen bij celliste Saskia Boon, vanwege verwantschap van theremin met strijkinstrumenten
- heeft opgetreden in Europa, Noord- en Zuid-Amerika, Canada, Azië en Rusland, met gerenommeerde orkesten op belangrijke podia en festivals
- bracht in 2023 een voor hem gecomponeerd thereminconcert in première van Canadese componist Simon Bertrand, met Orchestre Symphonique de Montréal
- trad in 2023 op met Lviv Nationaal Orkest van Oekraïne in kader van project *Muses are not Silent*, ter ondersteuning van Oekraïense bevolking in oorlogstijd
- te gast bij vele conservatoria als docent, spreker en musicus
- maakte met pianiste Kamilla Bystrova album *Air Électrique* met *Ten Preludes for Theremin and Piano* van Auerbach en *Nuit Exotique* met werk van Ravel, Messiaen en Debussy; voert kamermuziek uit met Duitse Ensemble Experimental (ENEX)

Francesco Tristano | piano

- Luxemburg (1981), componist, uitvoerder en producent
- onderzoekt klankrijkdom van de piano: van barok tot hedendaags, van Bach tot dance-tracks
- programmeert nieuwe klanken voor zijn 'Piano 2.0'
- combineert elektronische muziek en piano op albums *Not for Piano* (2007) en *Auricle Bio On* (2008); *Idiosynkrasia* (2010), voortkomend uit studietijd aan Juilliard School in New York, waar hij ook de basis legde voor zijn Bach-ambities
- registreerde in 2010 Bachs klavierconcerten met The New Bach Players en Bachs *Goldbergvariaties* (2010)
- brak door met album *Bach/Cage* (2011), gevolgd door *Bach on Long Walk* (2012) en *Scandale* (2014) met Alice Sara Ott
- technoalbum *Surface Tension* (2016), *Piano Circle Songs* (2017) en *Tokyo Stories* (2019) en *On Early Music* (2022)
- zette Bach-reeks voort met *Partita's* (2024), *Engelse Suites* en *Toccatas* (2025)

De verkoop van series en passe-partouts voor seizoen 2026|2027 is begonnen. Kijk voor alle informatie op de geheel nieuwe website

Radio Filharmonisch Orkest

- opgericht in 1945 door Albert van Raalte
- treedt vooral op in omroepseries NTR ZaterdagMatinee en AVROTROS Vrijdagconcert
- chef-dirigent sinds 2019 Karina Canellakis, voorgangers o.a. Paul van Kempen, Bernard Haitink, Jean Fournet, Hans Vonk, Edo de Waart, Jaap van Zweden, Markus Stenz
- vaste gastdirigent sinds 2023 is Stéphane Denève [radiofilharmonischorkest.nl](https://www.radiofilharmonischorkest.nl)

eerste viool

Nadia Wijzenbeek
Dimitri Tchernookov
Alexander Baev
Alberto Facanha
Johnson
Mariska Godwaldt
Hannah Solveig Gramss
Josje ter Haar
Julija Hartig
Masha Iakovleva
Kerstin Kendler
Pamela Kubik
Leonie Mensink
Gerrie Rodenhuis
Nika Toskan
Stella Zake
Romina Engel

tweede viool

Casper Bleumers
Lydia Umlauf
Francisca Brito
Esther de Bruijn
Filipe Fernandes
Julia Kleinsmann
Esther Kövy
Dana Mihailescu
Renate van Riel
Alexander van den Tol

Eveline Trap
Nina de Waal
Carien de Bakker
Kwan Yin (Melody) Lau
Olivia Scheepers

altviool

Frank Brakkee
Huub Beckers
Arjan Wildschut
Sabine Duch
Marije Helder
Annemarie Konijnenburg
Joao Alvares Abreu
Javier Rodas Sanchez
Lotte de Vries
Ewa Wagner
Francesca Wiersma
Ernst Grapperhaus
Wouter Huizinga

cello

Michael Stirling
Anton Istomin
Winnifred Beldman
Mirjam Bosma
Crit Coenegracht
Anneke Janssen
Ansfried Plat
Rebecca Smit
Arjen Uittenbogaard

Renate Apperloo

contrabas

Andres Vela
Louis van der Mespel
Annika Pigorsch
Jim Schultz
Sjeng Schupp
Ella Stenstedt
Mari Ángeles Ruiz
Bolancé
Bastiaan Vliegenthart

fluit

Ingrid Geerlings
Luna Vigni
Maike Grobdenhaar

hobo

Hans Wolters
Jet Speetjens
Gerard van Andel

klarinet

Arjan Woudenberg
Diede Brantjes
Sergio Hamerslag

fagot

Hajime Konoe
Nur Koç
Marlene Schwärzler

hoorn

Annelies van Nuffelen

Toine Martens
Frédéric Franssen
Rebecca Grannetia

trompet

Hessel Buma
Nino Reijerkerk
Hans van Loenen
Johan Verheij

trombone

Niels Jacobs
Andreu Mechó Pérez
Pelle van Esch

tuba

Bernard Beniers

pauken

Paul Jussen

slagwerk

Mark Haeldermans
Vincent Cox
Esther Doornink
Lorién Coscolluela Orús
Jennifer Heins

harp

Ellen Versney
Saskia Rekké

toetsinstrument

Pauline Post
Stephan Kiefer

Programmering en productie NTR ZaterdagMatinee

ARTISTIEK PROGRAMMEUR Frank Veenstra

PRESENTATIE NTR ZATERDAGMATINEE, NPO KLASSIEK Hans Haffmans

PRODUCTIE Zane Gerenberga, Dominique Slegers, Anita Wijnen

GELUIDSTECHNIEK PME-técnica/Koen Keevel

MARKETING & COMMUNICATIE Jorieke de Fretes, Renske Homans, Mary Fan Zandkamp

REDACTIE/VORMGEVING PROGRAMMABOEKJES, INTERNET Onno Schoonderwoerd

RADIOREDACTIE Myrthe van Dijk | HOOFDREDACTIE NTR KLASSIEK Makira Mual

FINANCIËLE ADMINISTRATIE NTR & Stichting Omroep Muziek

Colofon

UITGAVE NTR Klassiek | TEKST Anthony Fiumara | REDACTIE/VORMGEVING Philip Leussink

FOTOGRAFIE Ryuya Amai, Marco Borggreve, Pablo Castagnola, Anouschka Hendriks-van den Hoogen | ART DIRECTION Norbert Croonenberg | DRUK Ten Herkel Grafisch Compleet

© 2026 NTR ZaterdagMatinee, Hilversum